

Strazburg, 23 Mayıs 2010

MEG 7 (2010) 1 resolution prov rev 2

KADIN ERKEK EŞİTLİĞİ YÖNETİM KOMİTESİ (CDEG)

AVRUPA KONSEYİ KADIN ERKEK EŞİTLİĞİNDEN SORUMLU
7. BAKANLAR KONFERANSI

KARAR METNİ

**“GERÇEK TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE ULAŞMAK İÇİN HUKUK ÖNÜNDE EŞİTLİK İLE
FİİLİ EŞİTLİK ARASINDAKİ UÇURUMUN KAPATILMASI”**

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ BİRİMİ
İNSAN HAKLARI VE YASAL İŐLER GENEL MÜDÜRLÜĐÜ- DG-HL

KARAR METNİ

“GERÇEK TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE ULAŞMAK İÇİN HUKUK ÖNÜNDE EŞİTLİK İLE FİİLİ EŞİTLİK ARASINDAKİ UÇURUMUN KAPATILMASI”

Avrupa Konseyi Kadın Erkek Eşitliğinden Sorumlu 7. Bakanlar Konferansına katılan ülkelerin Bakanları, (Bakü, 24-25 Mayıs 2010);

1. Avrupa Konseyi'nin temel hedefi olan ve tüm faaliyetlerde katkı sunulması gereken insan haklarının korunması ve geliştirilmesi ve bu haklardan tam olarak yararlanılması, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü anımsayarak,
2. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve gözden geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartının yanı sıra, kadın erkek eşitliğinin insan haklarının ayrılmaz bir parçası ve demokrasinin temel bir kriteri olduğunu beyan eden Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 16 Kasım 1998 tarihli “Kadın Erkek Eşitliği Deklarasyonu”nun ile toplumsal cinsiyet eşitliğini bir gerçeklik haline getirme taahhüdünü yineleyen 12 Mayıs 2009'da Madrid'de kabul edilen Bakanlar Komitesi'nin yeni Deklarasyonunu anımsayarak;
3. Bakanlar Komitesi tarafından toplumsal cinsiyet eşitliği alanında kabul edilen tavsiye kararlarında, özellikle Kadınların ve Erkeklerin Siyasal ve Kamusal Karar Mekanizmalarında Eşit Temsili konulu (2003)3 sayılı Tavsiye Kararı ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Standartları konulu (2007)17 sayılı Tavsiye Kararında yer alan ilkeleri ve prensipleri yeniden teyit ederek;
4. Daha önce kadın erkek eşitliği konusunda altı kere düzenlenen Bakanlar Konferansları sırasında verilen taahhütleri yeniden teyit ederek ve bu Konferans ile kabul edilen Eylem Planında yer alan stratejileri ve önlemleri vurgulayarak;
5. Avrupa Konseyi'nin kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadele ve önleme sözleşmesinin devam eden hazırlıklarını memnuniyetle karşılayarak;
6. Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve İhtiyari Protokolü, ilgili Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri, Birleşmiş Milletler Dördüncü Dünya Konferansında kabul edilen Deklarasyon ve Eylem Platformu ve diğer ilgili Birleşmiş Milletler dokümanlarını anımsayarak;
7. Lizbon Anlaşması ile yürürlüğe giren Avrupa Birliğini oluşturan Anlaşmanın toplumsal cinsiyete özgü hükümlerini, bunların yanı sıra Avrupa Birliğinin bu alandaki ilgili belgelerini yeniden anımsayarak ve Avrupa Birliği Toplumsal Cinsiyet Enstitüsünün kuruluşunu memnuniyetle karşılayarak;
8. Mevzuatta ve politika geliştirme alanında yaşanan olumlu ve çarpıcı gelişmelere, yasal alanda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması yolunda yaşanan gelişmelere rağmen, gücün ve sorumlulukların eşitsiz dağılımı, cinsiyete dayalı ücret farklılıkları ve geleneksel toplumsal cinsiyet rollerinin süregelen hakimiyeti nedeniyle ekonomik, sosyal ve kültürel kaynaklara eşitsiz erişim gibi nedenlerle uygulamada (fiili) toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının bir sorun olmaya devam ettiğini dikkate alarak;
9. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik erkekler tarafından uygulanan şiddetin ciddi bir yapısal ve toplumsal sorun olmaya devam ettiğini ve bu şiddetle mücadeleye ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesine erkeklerin katılımının sağlanması ve bu katılımın güçlendirilmesinin gerekli olduğunu kabul ederek;

10. Kadınların ve erkeklerin rollerine ilişkin süregelen kalıp yargıların ve önyargıların sonucu olarak toplumun kadınların ve erkeklerin yetkinliklerinden tam olarak yararlanamamasını üzüntüyle karşılayarak ve toplumsal cinsiyet temsiliyetleri, davranışları ve yaklaşımları konusunda medyanın sorumluluğu ve eğitimin önemli rolünün farkında olarak;

11. Hukuk önünde eşitlik ile fiili eşitlik arasındaki farkın kapatılmasının ancak, bu konuya özel yasalar, politikalar ve programlar geliştirerek ve bunların uygulanmasının toplumsal cinsiyete dayalı bütçeleme dahil özel önlemler ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana plan ve politikalara yerleştirilmesi stratejisi yoluyla sağlayarak gerçekleştirilebileceğine inanarak;

12. Tüm üye ülkelerin bütçe kısıtlamaları ile karşı karşıya kaldıkları zor bir ekonomik ve sosyal ortamda, hukuki ve fiili toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesinin, aktif toplumun tüm üyelerinin yetkinliklerinin, yeteneklerinin ve yaratıcılıklarının tam olarak kullanılması sureti ile, bu durumun iyileştirilmesine oldukça büyük katkı sağlayacağı hususunda ikna olarak;

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne şunları tavsiye ederler:

13. Bu Kararda belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi için gereken tüm önlemlerin alınması ve "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gerçeğe Dönüşmesi" Deklarasyonundaki taahhütlerle uyumlu şekilde, tüm üye ülkelerdeki çalışmalarını sürdürmesi;

14. Bu Konferans sırasında Kabul edilen "Hukuki ve Fiili Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gerçekleştirilmesine İlişkin Güçlüklerin Ortaya Koyulması" konulu Eylem Planı'nın uygulanması yoluyla Avrupa Konseyi'nin aktivitelerinin sürdürülmesi,

15. Kadınların şiddete karşı korunması da dahil, toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki tavsiye kararlarının uygulanmasının takibine devam edilmesi;

16. Hukuk önünde eşitlik ile fiili toplumsal cinsiyet eşitliği arasındaki farkın kapanması için, diğer uluslararası hükümetler arası örgütlerle işbirliğinin genişletilmesi, özellikle Avrupa Toplumsal Cinsiyet Enstitüsü ile işbirliği anlaşmasının sonlandırılması;

17. Hükümet dışı kuruluşlar, sosyal ortaklar ve sivil toplumun diğer temsilcileri ile fiili toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesini amaçlayan stratejik bir ortaklık kurulması amacıyla işbirliğinin desteklenmesi;

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin gerçekleştirilmesi için bu Kararda belirlenen stratejiler üzerinde anlaşılır ve hükümetlere ve ilgili tüm kurumlar ve gruplara, özellikle ulusal toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizmaları, hükümet dışı kuruluşlar ve sivil toplumun diğer temsilcilerine, aşağıdaki alanlar başta olmak üzere, bu stratejileri uygulamalarını tavsiye ederler:

Yasama

18. Ulusal mevzuatta kadın erkek eşitliği ile uyuşmayan tüm ayrımcı hükümlerin ortadan kaldırılması ve özellikle ihlal edildiği hallerde şikayetlerin kayıt altına alınması yoluyla yasaların uygulanması ve bu uygulamanın izlenmesi için gereken mekanizmaların oluşturulması,

19. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 12 No'lu Protokolü gibi kadın erkek eşitliği ile ilgili tüm uluslararası yasal düzenlemelerin imzalanması ve onaylanması;

Politikalar

20. Kadına yönelik her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve hukuki ve fiili eşitlik arasındaki farklılıkların ortadan kaldırılması için geçici özel önlemleri de kapsayan olumlu eylemler başta olmak üzere, özel toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları geliştirilmesi;

21. Siyasi taahhütler, hedefler, zaman çerçeveleri ve kaynaklar oluşturmak için yerel ve bölgesel yetkilileri stratejik planlama araçları olarak dahil etmek suretiyle ulusal eylem planları hazırlanması ve kabul edilmesi;

22. Bu politikalara paralel olarak, toplumsal cinsiyete dayalı bütçeleme dahil toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana plan ve programlara yerleştirilmesi stratejilerinin kabul edilmesi ve uygulanması;

23. Yukarıda bahsi geçen hedefleri gerçekleştirmek için, açık yetkiler, iyi tanımlanmış işlevler ve sorumluluklar yükleyerek ve gerekli insan kaynağı ve mali kaynakları sağlayarak ulusal toplumsal cinsiyet eşitliği mekanizmalarının etkin bir şekilde işlev görmesinin temin edilmesi;

24. Toplumsal cinsiyet eşitliğine ulaşmak için çalışan ulusal mekanizmaların, STK'ların ve diğer kuruluşların toplumsal cinsiyet eşitliğinin farklı düzeylerde uygulanması konusunda yakın işbirliği içinde çalışmaya davet edilmesi;

25. Fiili toplumsal cinsiyet eşitliğinin oluşturulmasında rollerini güçlendirmeleri için gereken araçları sunmak amacıyla STK'lara ve diğer kuruluşlara destek sağlanması;

Kadınların ve erkeklerin karar alma da dahil, kamusal ve siyasal yaşama eşit katılımları

26. Kadınların ve erkeklerin siyasal, kamusal ve ekonomik karar-mekanizmalarına dengeli katılımlarını teşvik etmek için geçici özel önlemleri de içeren olumlu eylemlerin kabul edilmesi ve uygulanması;

27. Kadınların ve erkeklerin siyasal ve kamusal karar alma mekanizmalarına dengeli katılımı ile ilgili Tavsiye Kararı (2003)'te önerilen önlemler doğrultusunda kadınların ve erkeklerin siyasal ve kamusal hayata dengeli katılımını yaygınlaştırmak için somut hedefler ve ölçütler oluşturulması;

Aile, özel hayat ve iş hayatının uzlaştırılması

28. Özellikle aşağıda maddeler halinde sunulan öncelikli alanlarda iş ve aile hayatı arasında uzlaşma sağlama ile ilgili Tavsiye Kararı R (96) 5'in uygulanması aracılığı ile iş gücü piyasasında ve ekonomik hayatta eşitliğe saygı duyulmasının garanti altına alınması ile kadınların ekonomik bağımsızlığının ve kadınların güçlendirilmesinin teşvik edilmesi;

* çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesi;

* iş gücü piyasasında özellikle de toplumsal cinsiyete dayalı ücret farklılığı gibi kadın ve erkek arasındaki ayrımcılıkların ortadan kaldırılması;

* aileler lehine yeterli ölçüde finanse edilmiş hizmetlerin geliştirilmesi;

- * sosyal güvenlik sistemlerinin ve çalışma biçimlerinin artan çeşitliliği için vergi sistemlerinin kabul edilmesi
- * okul saatlerinin ve müfredatın düzenlenmesi
- * bakım sorumlulukları ve ev içi sorumluluklarının kadınlar ve erkekler arasında eşit şekilde paylaşılması

Toplumsal cinsiyete dayalı kadına yönelik şiddetle mücadele ve önleme

29. Kadına yönelik şiddete karşı kadının korunması ile ilgili Tavsiye Kararı (2002)5'in uygulanması için gereken önlemlerin alınması ve bu maksatla bu uygulamanın uygun kaynaklarla desteklenmesinin sağlanması;

Savunmasız kadın ve kız çocuğu gruplarına yönelik çoklu ayrımcılıkla mücadele etme

30. Göçmen kadın ve kız çocukları, engelli kadın ve kız çocukları, cinsel yönelimleri ve cinsel kimlikleri nedeniyle ayrımcılığa uğrayan kadınlar ve kız çocukları ve cinsiyet değiştiren kişileri de içeren savunmasız kadın ve kız çocuğu gruplarının çoklu ayrımcılığa maruz kaldıklarının kabul edilmesi ve onların insan hakları ve temel özgürlüklerden tam anlamıyla yararlanmalarını sağlamak üzere önlemler alınması;

Özellikle medya ve eğitimdeki kalıplaşmış toplumsal cinsiyet rolleri ile mücadele etme

31. Erkekleri de dahil ederek, özellikle de kamu alanında kalıplaşmış olmayan kadın ve erkek portresini teşvik ederek yaşamın bütün alanlarında mevcut olan toplumsal cinsiyet kalıplarını ortadan kaldırmak üzere gerekli önlemleri almak;

32. Cinsiyet ayrımı yapmayan dilin kullanılmasını teşvik etmek ve bu dilin toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesi doğrultusunda yasal metinlerde, kamu idarelerinde ve eğitimde kullanılmasını sağlamak;

33. Toplumsal cinsiyet kalıp yargıları ile mücadele etme ve fiili toplumsal cinsiyet eşitliğini yaygınlaştırmak konusunda eğitimin rolünü genişletmek üzere gerekli önlemlerin alınması;

34. Hem kız hem de erkek çocuklarına toplumsal cinsiyet kalıp yargılarından arındırılmış ve toplumsal cinsiyet eşitliğini savunan bir eğitim sağlanması ve bu maksatla, Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Ana Plan ve Programlara Yerleştirilmesi konulu CM/Rec (2007) 13 sayılı Tavsiye Kararında önerilen önlemlerin uygulanması;

35. Basının özgürlüğüne ve bağımsızlığına saygı duyarak, insana, insan haysiyetine saygı göstermeye dayalı kalıplaşmış olmayan kadın ve erkek imajını teşvik etmek üzere medya kuruluşları ile düzenli iletişim kurulması ve medya profesyonelleri için davranış ilkelerinin daha da geliştirilmesinin teşvik edilmesi;

36. Medyada kadın ve erkek eşitliği ile ilgili olan Tavsiye Kararları R(84)17 doğrultusunda gazetecilik öğrencilerinin ve medya personelinin toplumsal cinsiyet eşitliği, medyada cinsiyetçi olmayan dilin kullanılması ve cinsiyetçi kalıp yargıların ve cinsiyet ayrımcılığının nasıl önleneceği ile bağlantılı sorularla ilgili farkındalıklarının artırılması ve eğitilmesinin desteklenmesi;

37. Medyada, özellikle de yönetim, programlama ve düzenleyici organlar gibi pozisyonlardaki karar alma mekanizmalarına kadınların ve erkeklerin dengeli katılımının teşvik edilmesi;

Avrupa Konseyi Genel Sekreterine şu tavsiyelerde bulunurlar:

38. Sekreterlikte, yürütme komitelerinde ve Avrupa Konseyi'nin diğer organlarında kadınların ve erkeklerin dengeli katılımının aktif bir şekilde teşvik edilmesi;

39. Avrupa Konseyindeki bütün çalışmalarda ve programlarda, toplumsal cinsiyete dayalı bütçeleme dahil, toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana plan ve politikalara yerleştirilmesi stratejisinin uygulanması;

40. Avrupa Konseyi kuruluşları ve organlarında toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının uygulanması ile ilgili kaydedilen gelişmeler üzerine her yıl rapor sunulması.